

VŘESOVÁ VÍLA

Povídka z hor. — Napsala V. Lužická.

"Když... mě to připadá, — že... máš matku více rád..."

"Bělo, což toho nikdy nepochopíš?" pravil smutně.

"Já vím... Ale ty mne zanedbáváš... nyní..."

"Proč se nám vyhýbáš?"

"Když jen spolu sedíte stále a bavíte se..."

"Z lásky ke mně, má zlatá Bělinko, se přemáhá a buď jinou, rozumějí! Prosim tě, Bělo, nezarmucej srdce mého... Víš, jak svou matku miluji... Až odjede, budeme zase žít pouze sobě..."

V této chvíli měla Běla klíč k celé budoucnosti v rukou svých; ale blouznivá ženská ho odhodila od sebe.

V náručí manželové k srdci jeho se tulilo o slovech jeho přemítala a dle svého rozumu si je vykládala, mezi tím, co on jí líbal, se zaničením hleděl na svou krásnou ženu v zlatovém pláští z vlasů svých téměř zahalenou.

"On matku miluje, tu matku, která mne zamilovala, zřikala se mne na věky, která ani vůči smrti mne neodpustila, že mne syn je — miluje a mne si zvolil za ženu, která přišla, by šlápla na květ mého štěstí, jako zlá sestra rytíře Pravomíla na štěstí Vřesové vily..."

Takové měla Běla myšlenky, když prudce manželova objala, jako by před matkou svůj poklad hájila a chránit chtěla.

"Aeh, jaké to bývaly krásné doby štěstí!" zvolala.

"Bývaly... Což už jich není?" opáčil Arnošt, vyprost se z jejího objetí.

Byl se dotkla oně struny srdce, která žalostivě zvučela, neboť jí porozuměl, co tím chce říci.

"Není... vydechla ze sebe."

"Zmánil jsi se, nejsi už jakým jsi býval. Nemáš mne rád!"

"I já bych totéž mohl říci o tobě, Bělo, s lítostí pozoruji, že nejme jedna mysl, jedna duše, jedná víra, jako jsme jedno srdce. A to mne bolí!" zasteskl si.

A luzná, opojná chvíle rázem zase zmizela.

Podobně chvíle se nyní častěji opakovaly a malé potýčky mezi manžely, vzniklé vždy ze žárliivosti na matku, začínaly fadit se k sobě jako perly na šňůru, až se celá zaplnila.

Arnošt byl stále mezi dvěma ohni. Jeho rozpaky denně se množily, jeho duševní muky většily. Obě dvě ženy ho vřele, ba k zbožňování milovaly, a přece mu obě dvě připravovaly v lásce a s láskou trýzně hrozné. Věnoval-li se jedné více, zárlila druhá a vinila ho z nelásky. Políbila-li ho matka před Bělou, zatvářila se kyselá Běla. Poceloval-li před matkou ženu, byla tím citlivě zraněna matka.

I hledal střední stezku trpě, odměřeně zdrženlivosti. Býval zamklý, zasmušilý při stole hleděl na talíře, a snažil se, by dvorností a úctou nahradil matec, nebo jí v té chvíli ubíral na jiné straně.

Tím však dotkl se obou. Matka naříkala, že Běla syna už od ní odvrátila, který se jí vzdalove, Běla mu vytýkala, že jí nemá rád. Nejednou vystoupilo matec k myslí, že snad už je synovi potíž, a to tak bolestivě se dotkla jejího srdce, že by byla v takové chvíli velké vzrušení ihned objela. Avšak paní z Mladějova byla vyčerpána už před nemožnou svými příjmy, a penězita těšná sloučila se tu se zdravotními ohledy, když se přemohla a přijela na Marasín.

Nezbylo, než aby se překonalá a zůstala ještě čas na Marasín, kde se skutečně všichni zotavovali.

Paní z Mladějova prouto se raději stranila své snachy, jak mohla, by se snad nějakou nezářilou. Běla také vyhýbala se své tehyni, ale neměly obě dvě při tom štěstí. Čím více se jedna druhé stranila, tím častěji se nyní setkávaly, jakoby usud sám si a ni-mi zakrýval a je mosci sbližiti chtěl.

Avšak tu zase nové muky začaly souditi mladou žilku. Když kolivěk se setkala se svou tehyní, ať v parku, ať v lese, ať v zámečku, vždy při ní seděl Arnošt v důvěrné rozmluvě. Byloť to zcela přirozeno, že syn, který matku hostil, také jí věnoval svou společnost a bavil ji, když paní domu se jí vzdalovala; ale Běla hledala a nalezla v tom příčinu k ne-ličnosti a k zármutku.

Jednoho dne vracející se parkem z lesa z ránní procházky, spatřila sedětí manžela s tehyní pod lipou. Hovořili o něčem velmi důvěrně a vážně. O čem asi hovořili? Až proč by mladá ženská nemohla k nim přisednouti? — Máť k tomu všechno právo. Jak myslila, tak jednala.

Arnošt se usmál a záblesk radosti zasytil na jeho obličej, když k nim přistoupila. Poposedl na zahradní lavičce a pokynul, by k němu přisedla.

Matka seděla v lenošce a pracovala o nějaké jemné krajce; zabývala se velmi ráda ruční prací a nedávala nikdy se založenými rukama jako Běla, která vůbec ani se neubíla něčemu kromě pletení, se kterým ještě ani neschla se pochlobiti.

Na stolků zahradních ležely dva rozeyřené listy. Chvilí odmlčeli se oba, když Běla k nim přisedla, ale po té matka navázala zase nit hovoru:

"Ano, drahý Arnošte, věř, že je v tom velká pro tebe výhoda, a raději ti opětně, alyš nabízenou kandidaturu přijal. Máš tím velkou budoucnost otevřenou..."

"Učinio po tvém přání?"

"Tedy přijmou..."

"Ano, matko. Promluví s baronem Zahorským a uvidim-li jen poněkud příznivě vyhlídka..."

"Všechno je pro tebe! Je to po většině můj kruh, který tu rozhojuje. Přijmou tě s otevřeným náručím! — Dopisů také ihned všem... Jen s chutí a zručně do toho! Do které doby se máš rozhodnouti?"

"Týden času. Jsem však úplně již rozhodnut a netřeba otálet se slyšim. Z odpovídám ihned všem pántům jejich listy a oznámim svůj přejed..."

"Kam?" zvolala.

"Do Prahy," dal jí v odpověď Arnošt.

"A co tam?"

"Kandiduji mne za poslance z kruhu velkostatkářů..."

"Za poslance? Aj, to bys po té trávil delší dobu v Praze!"

"Ano, ale pouze v době sněmování..."

"Ne, já tě tam nepustim!" zvolala a nedbaje matky objala ho oběma rukama, jakoby jej už v pouta svá zajmouti chtěla.

"Děťno!" usmál se, vyprošťuje se jemně ale odmlátavě z jejího objetí.

"Anebo pojedu s tebou?"

"Proč ne? Nebude také na škodu, když prožiješ nějaký čas v Praze a seznáš život velkoměstský..."

Běla se odmlčela. Arnošt s matkou rozváděly dále svůj hovor o kandidatuře, Běla přemítala o návrhu manželově. Náhle vyrazila ze sebe podrážděně jako rozmazlené děcko:

"Ne, ty nesmíš kandidovat! — Nechej tomu!"

"Jdiš, odmítal její slova pozůstala ještě čas na Marasín, kde se skutečně všichni zotavovali."

"Proč by nekandidoval?" vložila se v tu paní z Mladějova.

"On je mužem, občanem, on musí pracovat, národo a světu užitečným býti. To jest jeho občanskou i lidskou povinností. Přece se nezahrabe na Marasín jako krtek? Arnošt má krásnou dráhu před sebou v politické a diplomatické činnosti. Má ducha, talent, vzdělání patričné, a všichni mu slyší jen velké úspěchy v této kariéře. Zaniknouti v nečinnosti přece neudá. Už dosti dlouho odpočívá v samotě a žil v nečinnosti. Čas

ku práci... Každý muž musí mít nějaké povolání a práci ve veřejnosti. Jinak nemá ceny ve světě. Muži patří svět..."

Běla se uzavřela jako květina před bouří, když tehyně mluvila, a jala se na novo varhaniti pavěcky od klobouku. Bylo to poprvé, co ji počtala tehyně přimou odpovědi a promluvila k ní. A to první byla dítka a pokara.

Nehlela ani písmenky, ale tím více myslila a vymýšlela si. Což Běla věděla o povinnostech občanských! Co věděla ona o světě! Její světlem byl útulný Marasín a srdce Arnoštovo. Její povinností byla láska.

"Chee ho ode mne odtrhnouti! Přišla, by mne o manžela oloupila. Však vím, že znamená svět, práce, činnost; odloučení ode mne! Zalíbí se mu v Praze a nevrátí se už do Marasína... Avšak já půjdu s ním! Já jsem jeho, on jest můj, nedám si ho vyrvat. — Až jen budeme sami, promluví s ním. Však on přece jen učiní mně po vůli!"

Běla vzpomínala na všechny ty krásné chvíle, kdy byl tak povoleným, tak úslužným, kdy jí každé přání z očí vyčetl, ke každému slovu přisvědčoval, sladek k nim se usmíval a polibky jí je splácel. Vítěžovala vždy, vždy; o jedinou matku rozbižela se poprvé její moe. Práce a činnosti se nebála. Sondila, že to jsou pouhé fráze matčiny.

Zmýšlela se však Běla ve svém rozpočtu. Nebylť účtovala s mužskou etičností, o které neměla vůbec ani potuchy. Tentokrát se neschla Arnošt, když začala naň naléhati a se světem oň zápasiti; cílem jeho snuly se stíny a mráček nevole zastínil jeho krásný obličej.

"Ach, tomu ty, drahoušku, nerozumíš!" dal jí v odpověď.

"Rozumím, rozumím! Za tím vězí něco jiného!"

"Vidíš zase nějaké přezraky své obrazivosti," komejžil jí. "Co by za tím vězelo jiného, než moje touha po činnosti. Čas, abych pracoval..."

"Pracoval! K čemu tobě třeba práce?"

"K čemu?! Abych nezahynul, Bělo! Nečinnost je poloviční smrt!"

"Tedy ti už moje láska nestáčí," naříkala.

Komejžil jí, vysvětloval, ale slova jeho byla marná. Posléze pravil: "Když mužové mluví, ženy mlčí, když mužové bojují, ženy doma jim vion věnece vítězné!"

"Tedy již svět se k nám blíží, aby tě uhnáti a štěstí naše ztroskotat!" zalkala.

"Mýlíš se! Svět našemu štěstí nikdy neubliží, ale romantické tvé myšlenky a smyšlenky, kterými jsi hlavu svou naplnila, jsou tvými svádky. Buď moudrou, Bělo má! Rozvíj květ ke slunci se plně obrací. I ty jsi ženou a žáním poštěm již, jemuž sluší, aby se skrývalo před plným paprsky slunečným. Slunce života jest povinnost a jary proud nepřijíjí se pouze prací a činností."

"Toho určitého tónu, kterým k ní Arnošt promluvil, se Běla lekla.

"Arnošte, proč mne už nemáš rád?" zvolala a s vřebuchou tlumené úzkosti vrhla se mu kolem šíje. Nevěděla nic lepšího v té chvíli.

"Láska s činností se dobře snáš, ano činnost a práce může k lásce větší podnětuje," opáčil. — Po té polbil jí a dodal: "Mám několik nutných dopisů psáti, drahoušku! Na shledanou!"

S tím vyvuknul se jí z náručí Běla chvíli staula jako ledová socha na místě a zírala za ním.

"Tz má ho odloučila zlá tehyně," zaseptla, šla a zavířila se ve svém pokoji.

Tam se zahloubala v myšlenky a omovala plán na novou budoucnost.

"Ona musí z domu," řekla si po delším dumání a prudce vyskočila ze sedadla. "Pak bude zase všechno dobře..."

Toto rozhodnutí bylo výsledkem jejího přemýšlení. Když přiblížila se k aradu, vouris ulknouti spát. Obráz, který jí vrazila ploska zradlová, jakoby nebyl její podobou. Tak se zasněla Běla za chvíli zápasu důlecních.

Kože Arnoštův projížděl se drahoušou dle před zámkem, když panstvo sedělo ještě při stole — Dna obbávalo se dříve k vůli od

jezdu. Běla byla však nesmírně vzrušena a nepožila ani sousta. — Arnošt jí neučinil po vůli. Nezvítěžila. Odjede přece, odjede a nie nedbá na její úpěnlivé prosby! Vzrušení její rostlo více a více, že zachvačovalo již i mozek její. — Jak ho prosila, a on?! Odpovídal jí na to jen muž, muž, kterého zachvátila horečka veřejné činnosti a etičností, muž, který člásky byl vyprázdnil a nyní zatoužil po slávě a opojném víru světa. Moudrá žena mohla v této chvíli na vždy upevniti svou vládu nad ním, kdyby byla hověla jeho roz-poutané etičností. Páska, mocnější a trvalejší vášnivě touhy byla by je spojila, kdyby Běla s ním byla etčila, jej podněcovala, byla jeho přítelkou, přední etitelkou a oddanou manželkou.

Zenskú svévoli muž neustupuje a byt i tento zdánlivý vzor prýštil z pramene nejčistší lásky!

Když Arnošt od stolu vstal, vstala také prudce a šla rychle za ním. Paní z Mladějova zůstala sama u stolu.

"Jakým záštiplným pohledem mne utkala moje snacha," hrozila se sama při sobě. "Až mne zamrazilo!"

Běla spěchala za Arnoštem do jeho pokoje. Sotva že se dvěře za nimi zavřely, zvolala: "Ty přece odjázdiš?"

"Ano..."

"Nesmíš!"

"Jakým bych to byl mužem, kdybych poslouchal ženu!"

"I prosby má zamítáš a mne opouštíš. Aeh, ty mne už nemiluješ! Zůstaň doma, zanech všeho! Arnošte, prosim tě, ve jménu lásky naň té prosim, zůstaň!"

Běla sepdala ruce prosbě k němu, hlas se jí třásl mocným vzrušením.

"Nemohu, drahá! Dal jsem už své slovo. Umoudřij se, prosim tě!"

I jemu chvíli se hlas. Bylo mu již líto, ale... nemohl už zpět.

"Nuže, já pojedu aspoň s tebou!"

"To není pro tebe, Bělo! Vždyť se vrátím za týden, nejdéle do třídní dnů..."

"Aeh, ty už se nevrátíš!"

"Nebud' tak vzdorovitě dětinskou a nepřehrávej mozi. Nevíš ani, co chceš, ani co mluvíš, ani co říkáš!" odmlčel mrzutě ano již i poněkud podrážděně.

Po té obrátil se ke psacímu stolu, by chvatně sbíral nějaké listiny.

"Vím co chceš i co necheš! Nechej, ano nemohu s tou ženou žiti zde sama, bez tebe pod jednou střechou s ní, která jest příčinou všeho mého hoře. Ona tě svedla, abys mne opustil, ano, ona nás nyní rozvádí, když se jí to dříve nepodařilo!" zvolala Běla vzrušeně.

Arnošt etčil, že mu v žilách tuhne krev při těchto slovech ženinych. Je-li to skutečně jeho zlatovláska vyla, tato rozvášněná žena, která mluví k němu taková slova s tímto zvukem hlasu?

"O kom to mluvíš, Bělo?" tážal se jí ledovým hlasem, opřev se o stůl. "Kdo jest ta žena?"

Běla byla tak rozvášněná, že nedbala ničehož.

(Pokračování.)

Byl přepaden na nádraží. — Pan B. Benson z Upland, Nebr., sděluje zajímavou zkušenost, zažítou v Upland, když si došel na nádraží dostat si objednanou bednu Hoboka. Píše: "Vaše Hoboko dělá mnoho dobra a je po něm od lidí velká poptávka. Když jsem obdržel poslední zásilku, byl jsem od zákazníků na nádraží přepaden a k uspokojení jich musel jim vydati pět láhví. Všichni říkali, že Hoboko je jediný doktor, jakého potřebují. — Hoboko zachránilo malého synka p. L. R. Bensona zde zdejším města. Lékaři ho chtěli vzít do nemocnice k operaci. Je mu nyní šest roků a je zdrav. Váš věrný Benj. Benson."

Ze Dra Petra Hoboka těší se větší oblibenosti než jakýj jiný lék, není třeba říkati. Je to jediný lék, v němž, jak lidé sledují, mají mti plnou důvěru. Musel by to býti řídký případ nemoc, jako u Dr. Petra Hoboka neprosplá. Není to lék lékařský, nýbrž prostý, dohou vyzkoušený bylímý lék, který se dodává přímo z laboratoře. Píšte na Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyme ave., Chicago, Ill.

Adve.

Alabama potřebuje 50.000 farmářů

mlékařů a pěstitelů dobytka, aby zásobila své lokální trhy máslem, drůbeží, zeleninou, prasaty a dobytkem. Nejlepší země na světě může se dostat za \$5.00 až \$50.00 za akr na lehké splátky. Nechte nás, abychom Vám pomohli dostat farmu v Alabamě, kde jest rozkošné počasí, kde můžete pěstovati několik úrod každý rok na téže půdě a naléztí hotový trh pro ně. Máme státní podporu a neprodáváme žádné pozemky. Píšte o informace a literaturu. 34-13

Státní Rada Immigrační Montgomery, Alabama.

K. J. HANÁK, říditel rakousko-české kolonie.

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na řepu. **PLZEŇSKÉ** z Městanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hofbräuhaus Bavaría pivo. Pivo Anheuser-Busch a světověznámé Faust získalo rozáhlou reputaci. Kavárna pro dámy na řez se na druhé podlaže.

Nejlepším místem k nakupování stavebního dříví, jest
česká dřevařská ohrada.
Chicago Lumber Co.,
na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 4911
Čestí prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.

Sdružení českých lékařů v Omaze a South Omaze

- DR. ŠRÁMEK J. M.,** sev. záp. roh 8. a Hickory ul. Telefon Douglas 6645.
- DR. ŠIMÁNEK G. F.,** 1262 již. 13. ul., Omaha. Operacím se věnuje zvláštní pozornost.
- DR. KOUTSKÝ JOHN W.,** 405 sev. 24. ul., So. Omaha. Telefon South 142.
- DR. NĚMEC CHAS. J.,** 1316 William ul., Omaha. Telefon Douglas 2817.
- DR. F. J. SWOBODA,** 1255 již. 16. ul., Omaha. Telefon Douglas 2313.
- DR. KÁLAL F. J.,** 627 City National Bank, proti Bennetovu obchodu. Telefon Douglas 1761.
- DR. SWOBODA LOUIS,** 301 Paxton Bld., Omaha. Telefon Douglas 807.

My shora uvedení lékařů dle pravidel lékařské etikety, nejdůležitější odznuzujeme veškeré oblažování kteréhokoliv lékař sebe sama v kterýchkoliv časopisech svými pacienty, necht' už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo obcích. 437

K povšimnutí krajanům na západě:

Proč nynížli doby natikáte na drahotu kávy, když jest tu na Západě dosud jeden český obchod, který Vám prodá
pravou a dobrou kávu za 25 centů libru

Dopíste si o vzorek naší 25-centové kávy, kteréž Vám na požádání zašleme zdarma a přesvědčíte se o rozdivosti našeho tvrzení. Kávu tuto zašleme na venek od 25 liber výše. — Je-li snad 25 liber kávy pro Vás mnoho, domluvte se s svým sousedem a objednejte společně, anebo my Vám zásilku dle přání rozvážíme na menší paklíky, když tolik by chtělo více sousedů objednat pohromadě. **Pamatujte, čím větší objednávka, tím více ušetříte na dovozném, které jest ostatně dosti nízké. — Obje nále-li od nás jednou, zajisté stanete se stálými našimi zákazníky, jako mnozí naši krajané, kteří ku velkému spokojenosti od nás kupují. — Další drahy kávy máme po 28, 30 a 33 centech. — Píšte o vzorek ještě dne na: 30-tře**

OMAHA COFFEE MILL 1904 So. 13th Str., Omaha, Nebr.

Objednávky vyřizujeme proti zaplacení předem pouze! Píšte, že jste toto četli v "Pokroku."

Frank Svoboda
Umělecký závod
POMNÍKOVY
Největší sklad pomníků ve Spojených Státech
1218-28 So. 13th Str. OMAHA, NEBR.
Phone: Office: Douglas 1872. Residence: Douglas 3216.